

GAZETA TRANSILVANIEI.

Gazeta are de 2 ori: Miercuri și Duminică, F6's, când conține suplimentul. — Pretul: pe 1 anu 10 fl. pe 1/2, 3 fl. v. a. Tieri externe 16 fl. v. a. pe unu anu s6u 3 galbini nou. smat6ria

Brasiovu 15/3 Augustu 1866.

Se primumera la postele c. r., si pe la DD. correspondenti. — Pentru serie 6 cr. Taca's timbrala a 30 cr. de facare publicare.

MONARCHIA AUSTRIACA

Transilvania.

Cea mai importanta conditiune de pace.

Din t6te conditiunile de pace permise si subscrise la Nikolsburg, cea mai importanta, mai departe merg6toare si bogata de urmari neprevedute este sc6toarea totala a imperiului austriac din confederatiunea germana, adica din corpul si organismul Germaniei, lipsirea ei de titlu' de a se mai pot6 numi putere germana si lasarea Germaniei cu totul in gratia si in buna placere a Prusiei, s6u mai bine a regelui si a barbatilor ei de stat.

Ac6sta prefacere s6u adica revolutiunea radicala de stat, causata mai de apr6pe prin infirmitatile pierderi avute in batalia dela K6nigsgr6tz at6r6 lacrima amara din ochii pangerm6nistiilor; or, carii sperandu ca Austria isi va r6siedea pe capulu unu membru alu casei domit6toare cor6n6 imperiului german, astept6 totuad6a, c6 dupa aceea Germanii se se intinde preste t6ta Ungaria si Dacia pana la garile Dunarii, adica pana la Marea neagra. De aceea in gura si in c6ndeliu pangerm6nistiilor imperiul austriac 6ra totuad6a putere cor6n6 nemiceas6. Din ac6sta cauza ac6i 6meni iubitori de coeceri au facutu regimului austriac unu f6rte multu, pentru ca ei cu amerinit6rea loru pretensiune au tinutu in grija si temere necurmata pe t6te pop6loare austriace, care nu voia a fi germanisate.

Ungureni centralisti inuau sunt separati f6rte reu pe conditiunile dela Nikolsburg. Acei centralisti adica asept6tera mai multu: c6 Prusia se ia totuad6a t6te tierile germano-slave, si le intrupe in Germanii pentru vecii vecilor, 6ra pe Cas'a domnit6toare se o marea Bud6-Pest', unde se fa silita a reintregi (kieg6szteni) pe omu diu ei, cor6n6 s'antulu Stefanu cu Galitia si Lodomeria, cu Moldova si Valachia, cu Serbia, Bosnia si Hertegovina si asi6 a forma unu imperiu mare cu suprematia si cu limba maghiara.

Ore inase este si inuava, carele cu t6te infirmitatile pierderi si cu t6te greutiile castu voru mai urma din ac6steei preste noi, se al6 totu unu felu de mangaiere, ba toama bucuria in susu at6ria conditiune dela Nikolsburg? Noi asi6 credemu ca se afla si 6meni de ac6ia, s6u toama partide, de nu si natiuniiintregi, care in cele intemplete in decursulu lunii Iuliuvedu cor6tu man'a prov6dintiei cerecii. Toti carii reconoscu necesitatea unu statu mare in mediulu Europei, adica ac6lo unde se afla imperiulu austriac; toti patriotii caroru li s'a uritu de predile de bani si de sang6 castu a facutu Austria in cursu de ani cincideci in fav6rea unitatii germane, trebusc se se bucore cu pop6loare imperiulu austriac scapa pentru totuad6a inuava de acele nevoi mai mari c6 acela. Preste ac6sta t6te natiunile castu avea castu ind6stulata a se teme de germanisare, voru incape a resufla mai usoru.

Ci se remanemu dec6madata preu langa partea materiala a cestiunii, carea se si p6te pricepe mai bine.

De ar avea Austria astadi toti banii la unu locu casti s'au chelintu in Lombardo-Venetii numsi dela 1815 in6ce6, fara c6 sei mai p6ta sc6te din ac6a tieria, ea ar fi de siguru dat6re cu unu miliardu (o mie de mil6ne) mai pu6inu. Ce e dreptu, venitulu din Lombardo-Venetii 6ra mare, adica la 40 mil6ne fl., spelese inu6 ar si mai mari, adica preste 60 mil6ne pe anu. Ac6lo pe unu teritoriu numsi de 456 miliori se tinesc in timpu de paoc mai pu6inu castu 20 mii ostasime, care se platea totu

numai cu argintu; la noi pe 1 mie miliori abi6 se tienu oate 10 mii ostasi si se platecu cu charthia. De s'ar mai adage la ac6a suma t6te spele Austria facutu cu garnis6nele austriace tinuete de ani 51 in c6stule federatiunii germane si platite totu cu argintu, at6noi datorii statulu ar mai sc6deu cu unu altu miliardu; 6ra deca banii casti s'au chelintu la 1820, 1848 et 49 in Italia, la 1850 si 1864-5 in Schleswig-Holstein si cei chelintu in resboiulu din 1859 si cei din estimpu, cu 20 mil6ne taleri*), carii se mai platecu pe desupra, s'aru face intru suma, Austria ar mai sc6deu unu alu treilea miliardu din datorile sale, 6ra int6reselu ac6loru capitalari aru fi naitatu cultu' si fiericirea pop6loru austriace pro castu abi6 si p6te cinevasi imagina.

Ci se vorbimu si aici in cifre, ca altmintre nu se p6te.

In puterea a ct6nului de confederatiune incheitu in congressulu celu mare dela Viena in 8 Iuniu 1815 cele 34 staturi mari si mici confederate la Francofurtu s'au ind6toratu a tiend pentru securitatea Germaniei totuad6a unu armatu de pace in num6ru de 292.082 ostasi regulati de arme diferite, impartiti in 10 corpuri; afara de ac6a armatu trebusc se se p6rte grija de rezervu. Bine, p6rte-o Germania, v6dia ea ce va face. Inse nu merge asi6, ci Austria 6ra dat6re a de din partea sa c6 contingentu 94.822 ostasi compusi in trei corpuri, 6ra ac6stea prev6ditu cu 192 tunuri. Ac6stu contingentu ilu d6 Austria pe facare anu c6 din partea tierioru slave germano-slave, candu din contra de cea Prusii pentru t6te o provinciele sale d6 unu contingentu numsi de 79.234 ostasi cu 160 tunuri. Venitulu confederatiunii 6ra pana estimpu 249 mil6ne florini nou. conv., s6u in val. astu 261.450.000. La ac6sta suma Austria 6ra dat6re a contribui pe facare anu in proportiune numerulu locuitoriloru din tierile germano-slave este 1 la sutu. In c6stule Moguntia (Mainz), Landau si Luxemburg trebusc se se tienu totuad6a garnis6ne numerose, tunuri si muniti6ne bogata spre securitate de vreo unu inuavie franco6a, s6u de revolutiune. Adesea se mai cere inu6 si alte garnis6ne spre securitatea Germaniei, 6ra in asemenea c6stri niciodata nu se int6rbu, deca unu trupu sunt recrutatu din tierile germano-slave, s6u din alte tieri, ciele trebusc se em6rgu ori de unde se afl6, 6ra contributiunea federatiunii este se platea din tesaurulu comunu alu imperiulu, lu care contribu6amu cu totu.

Imi va reit6nce inase inuava, ca d6ra Austria dupa at6tea servit6rii facute Germaniei inuava va fi avutu 6resicore fol6se practice dela cea. Nicid6cum si niciodata. In puterea actulu s6u adica a legat6nei staturilor germane confederatiunea loru 6ra obligata: 1) a sustien6 securitatea din afara, adica in contra staturilor negerm6ne si nefederate, 2) a ingrijii totuad6a si de securitatea din l6ntru a tierioru confederate, at6noi candu s'ar lua la c6rta ori batiu unu din ele, 3) a sustien6 liniscea publicu, adica n6i da ajutoriu in contra revolutiuniloru interne castu din partea supusiloru, 4) a introduce preste totu constitutiuni (art. 15), a desface potestatea judecat6ro6ca de cea administrativa, a primi drepturi civile generale, a reconosce libertatea de a emigra, desint6narea unoru tace nevoisice, — egalitatea de drepturi a totuorur confesionaloru relegi6se.

Cu privire la tierile austriace nici unu din ac6stea conditiuni nu s'6 implinitu. Confederatiunea (der Bund) n'a ingrijita intru nimic pentru introducerea de constitutiune si egalitate de drepturi in tierile austriace; in 1848/9

*) 1 taleru prusianu face 1 fl. 60 eri austriaci in argintu.

nu a potutu apara pe Austria de revolutiuni; in an. 1866 puterile germane se portaru castu cu neadec6a perfidia, castu cu o nepasare si poltroneria din cele mai sc6r6bo6e, int6mca precum ac6steei se port6raru totu ca Austria inu6re anii 1793 si 1809. Ac6sta f6 confederatiunea si an f6stu suverenui nemtesice, carii s'au portatu asi6 ca Austria. 6ra poporul germanu? a cela nu in6ta niciodata a sudu pe Austria si a o privi de incarnatiunea absolutismulu, patrii bigoterie, patr6n6 ultramontanismulu, sugrum6toare libertatii Germaniei. Mai merit6 6re, ce centru asemenea complimente pop6loare sudu se6si vene si pe vittoru sang6le si averea in fav6rea nemtiloru? Nici o picatura mai multu; germanii r6masi in Germanii propriu cu Prusii sunt la 32 mil6ne, face 'ai ei de capu ori cum voru vrea, 6ra pop6loare austriace se si v6dia de capulu si de nevoile loru; 6ra deca le va trebui ceva dela germani, ac6lo sunt tractatele comerciale, cartelele, tractatele de vama s. a., fara c6 se ne mai punemu sang6le si averea pentru ecisitiunii si fiericirea marel Germanii. — G. Baritiu.

Brasiovu 13 Aug. n. Yric'a de colera

inca totu mai aduce din tieria vecina 66peti din t6te clasele mai alase. Intra cei veniti sunt si trei dinu fostii ministrii, mai multu proprietari de mosii, cativa functionari de stat, unu profesor din Moldova si multu negu6torii. C6steva din ac6ste familii n'au venitu spre a face cura la invecinatele ape minerale, ci petrecu numai in Brasiovu si prin g6griun pentru schimbarea aerulu. Mai in scurtu ca astada avemu la noi 6rasii o Romania in ministaru. Preasantii S'a parintele Nilon u arhiepiscopulu si mitropolitulu Ungro-Vlachiei inu6 totu mai pet. ce apele dela Valeele, carei faou f6rte bine, precum au facutu si Preasantii Sale parintelui Alexandru, arhiepiscopu si mitropolitulu alu Albei Iulie, carele inca numsi lani in 6 Aug. parasi ac6stee ape, la care 6ra in ad6veru o placere a ved6 pe ac6i doi venerabili batranci capi bisericecii conversandu unulu cu altulu de multu rebus divinis et humanis. Secretarii Preasantulu Sale inu6 se int6lnis devesu, n'6m audu inu6 c6 se fia disputatu vreedita din dogmatica. . . . Ce franco6a e toleranta! —

Multu dinu6ti 66p6tri n'au l6nda regulu' si curati'a domit6toare in Brasiovu. T6te sunt relative. Ac6stu orasiu este mai curatu decatu t6te orasiile moldorom6nescoi si decau mai t6te ale Transilvaniei; elu inu6 ar p6tes, ar trebui chiaru se fia si mai curatu, numai deca o instittia capitania a c6starii ar avea timpu de a se primbla si pe altiele laturale; ba noi ne luamu voia a trage luarea aminte a economulu c6starii toama si la pardos6lia din str6a vamei c6 strala primaria, carea c6 cea mai frecventata s'a ruinat f6rte, in castu se poti ingropa pe alouera bani. Totu asi6 rog6mu pe on. politia, c6 impregiorulu prom6nate si nu mai suture copiliu de tiegani laieti goiu omu 'au facutu muma6, ca aici asi6 ceva nu s'6 mai p6m6ntu, decatu numai in orasiile privilegiate unguresco, 6ra de c6sitorii din alte comune se binevoisice a curati castu mai curate strada, trimittendu cu escorta la arma loru, precum se facea pana la 1861 sub 'nemii; pentrucu fiecare comunu este dat6re asi6 tiend c6 inuasi pe c6sitorii sei; 6ra la c6sitorii nostrii cei unoscoti de tari si sanetosi se le mai am6ntu si cu teminitia, deca orasiulu n'are lucratoria (Arbeitslaus); totu asemenea se siba banuata a opri spre binele celor loru bolnavi, alu 66meniloru carii loru cu c6ndeu si alu copiloru miei ac6lea recnete asurd6te de diminitia, precum: Zsip at, zsip at, — Meszet, meszet, — Surl6t, Surl6t, ve-

gyenek s nőrülát*), care tóte candu se intalescu cu aberatele sirsitórelora si cu seandulescu cocieriloru dela fantani, in vine se inghina Brasiovu, s'en ceta pucinu din stratele precum este a caldararilor, carii su privilegiulu de a ciocani si bocani ca anulu intragu in tacerotile de catra strata pana la pericolulu de a te asordi. —

De va tinea timpulu totu tamosu, este probaverente, ca unii din óspetii nostrii voru merge si la adunarea asociatiunii nóstre literaric, care se va tinea estimpu la Albá Iulia (Belgradu) in dilele dintre 27/15 si 31/19 Aug. a c. Dela Brasiovu pana la Belgradu sunt 26 milari pe drumu fórtu bunu; platá la delijanu de l persóna este 11 fl., éra la posta ceva mai multu. (Oredemu ca membrii asociatiunii au tramisu inainte taceale anuale la on. comiteta din Sibiu.)

— (Despre temnitie.) „Kol. Kól.“ publica toama acum o recenziune fórtu interesanta despre lucrurile de arestare si de prinsi**. Noi la aceata ocaziune indrasnimu a intrebati: S'au cercetatu mai de curendu temnitia din tíera, inese fara veste si de a-meruntulu? Se scie cati ómeni sunt judecati si cati gemu inca neascultati? Cum se tieniu, cum se nutrescu? Ce controlu au tribunalele respective? — Au scolgaribrai dreptulu de a baga pe ómeni nejudicati in temnitia?

Sibiu 10 Aug. 1866.

Prea stimate Domnule! Am cititu in Nr. 58 alu Gazetel despre inconstientia concursului la statutiunea de investitoriu secundariu la scóla normala gr. cat. din Orlatu, numsi catu mi-iau vóia a observá, ca in resp. inconstientia din citare s'a trecut un vederea a) terminulu concursului, care e 30 Augustu c. n. a. c.; b) ca ce felu de scóla e acea, spre a se deosebi de scóla populara, care inca este in Orlatu; c) nu s'a spus, ca la care oficiu propoz. si unde se'i tramitia respectivii concursului loro, decau numai ata'a, ca la subsemmatulu oficiu propoz. fara de a fi pusu apritu? Ar fi bine, a se intregi cu aceata cuprinsulu concursului pentru incungurarea de confusii, fiindca asupra respectivilor are se'i de opiniunea s'a motivata atatu oficiu propoz. gr. cat. alf Sibiuului, catu si directiunea normala din Orlatu. V. Rusu, propoz.

— Protocolulu publicatu in „Telegr.“ romanu din siediinta cea din urma a comitetului asociatiunii tr. se va reproduce in Nr. viitoru. —

Segislorá. In 1 Febr. functionarii a cestei cetati si ai scantului s'au restauratu in partiu prin alegerii noua. Mai S'a confirmá alegerile. In 4 Aug. din comite alu natiunii espasé Conrad Schmidt esi la Segislorá spre a instala pe noi functionari, ceea ce se e intempla intru multe ceremonii si veselii din caosa mai ales, ca astadi in monarchia intréga numai natiunea sascesca se bucura in fapta de dreptiri constitutiionale.

Se da cu sociotá, ca din comite sascescu va face ótreacare visitatiuni oficiale a strabatóre, asié etc. incoingtu pe la mai multe tineri. —

Din tinentulu **Branelui** 11 Aug. Domnule Redactor! Fíndca in oorespondintiá din 21 Iuliu a. c. publicata in Nr. 55 alu Gazetel Trans. intru altelu se face pomenire si de asistia militaria ceruta de districtulu Fagarasiu spre aducerea feciorilor cu sil'a pentru asentare, si fíndca cerculu Branelui de cativa ani incoace inea face parte din acelu districtu, me silu indemnatu a ve impartasi, ca eri a si notepu asentarea, de care e vorba. Cerculu Branelui si a implintu contingentulu seu de 34 recuti fara neei unu felu de asistinta si numai de voluntari. — Óre cum se potrivece grabiera Fagarasiului, pentru cererea asistintei militari, cá se aduca cu sil'a pe feciori consensii la asentare? Óre nu s'a prea priputa? De ce nu s'a cerutu asistintia dupa asentare, si atunci inca numai pentru acele cerceri séu comune.

* Csángó magyar din Saceu.

** Remenescenca ce se face asupra unei carti pripliate: A börön ugy multa és jelens, küllönös tekintettel Magyar-és Erdélyország. Irák Pulszky Ágost. et Tauffer Emil.

care nu siar fi implintu detorintia loro. Ma, eu asi mai dice si alta: de ce nu se convingu, incedmá si silcescu ómenii cei renitenti si prin altele mediólué la ascultare, de care mediólué are destule deregatoriá politica, si se nu alergic totu numai la asistintia in. gubenu? Mesurá de sus a causatu multa mahire fratrasiloru cercului nostru, pentruca acestu cercu de candu e incorporatu cu Fagarasiu, n'a pututu cum dice D. corespondente „asemenea rusine“, Dle Redactor! Eu asi poté sta banu, ca o organizare din fundamentu a comeneloru, cu notari harnici romani in fruntele loro, apoi organizarea tracteloru cu popi tractati activi, precum sunt in comunei branesi, ar fi unu mediólué si gurgu de a nu mai pati asemenea rusine*). C.

Lapusulu ungurescu 4 Aug.

Onorata Redactiune! Giorstarile de acum nu'mi concedu, cá se me dimitu a descrie mai largu fatalitatele prin care au trecut scóla principalu din Lapusulu ug., de aceea me marginescu numai la urmátórelé: Cei ce au pusu fundamentulu la aceata scóla au prevedutu lipsa ei cea mare; si in adeveru ca de a fostu unde va candu lipsa de scóla, aici a fostu si este cea mai neamnsabila, asié catu unu institutu cá acesta fara de mare dauna a natiunii nu s'a potutu delatura. — Unda acellora pré simati barbati, carii au ajuns la aceata idea marcata si au colucuratu spre ajungerea aceesti scopu s'oblimu si mautiloriu. — Inse ce se dicu, candu incepó acestu institutu a infori, intriga care nu lucra alta decatu ambia si cautu pe cine se inghita, isi viri ghiarele si aici, si cineva s'amanó sementia discordiei intru fratii de o mama si de unu sange si pe asi.

Dorerea noastra trebuie se fia inese cu statu mai mare, ca nu ne intelegemu miecina, care ne e la toti comuna; a ne solida in fratiescu binevointa spre a poté prospera inaintandu si aici si altu cu ajutorulu celoraltu mai preveduti ori si unde. De ces. unu individuu denuntia veneratulu consistoriu din Sibiu scóla de aici diendnu: „ca in aceata scóla se desvóita ideea prealiberala, a e propagatóre de catolicismu, si asié tenerimegr. or. se strica si se periclitésa.“ Urmárie denuncierei fura ueltriric, ca gr. or. se retragu de a mai conferi la aceata scóla, si asié respectivii mai bucorosi tramitu prunci la scóla reformata de catu la cea romanésca. Acuma intebu, ca óre unde se desvóita ideea mai liberala, unde se periclitésa tenerimegr. or.? In scóla nóstra, séu la reformata, pe unde fecuentésa acuma cea mai mare parte din acestu gurgu a tenerimegr. or. orientale. Mi aru fi placutu se fia fostu de facia denunciantulu mai susu amintitu la esamenulu reformatoriloru tinentu in 1 Iuliu a. c. si se fia auditu, cum mi a respunsu unu teneru gr. or. intrebatu fiindu din catechismu despre autaiá pornoia alui Dóicu, de sene se intelege, ca in limb'a maghiara. Eaca cum respansu: Totiacca, carii tieniu chipuri si icóne in beserica, lucra reu, facu in contra pornoiei lui Dóicu, ba sunt chiaru pagani.

Acestea apoi nu sunt idei libere? ci sunt ortodoxe? Din unii teneri cá acestea apoi poté astepa beserica si natiunea stulpi si aparatoriile? — Si óre silatósu ara careva dintre protii, carii su fostu de facia si au auditu aceste respansuri, cá se faca lucrulu canosocutu vener. ordinariu din Sibiuu pentru leuire? Pana acuma credu ca nu. — Aceste modeste observatiuni nici decatu nu le facu din acelu punctu de vedere, ca dóra asiú voiú pentru ceea intereu a strage tenerimegr. resp. la scóla nóstra, cu numai pentru aceea, ca acela pre carii ei interesésa, si potu pune capetu la unu reu asié de mare, si la o crescere asié perversa si daunósá beserice si natiunei, de timpuriu se se inghitésa si se'i feréscu de idei sciale si crescere stangacia si abatuta dela calea, ce ni o deséama fericeia comuna. — Ce se atinge de statulu scólei nóstre, credemu si sntemu convinsi, ca va poté susta si de aici inainte, cum

*) E in adeveru lesne a midioloci implinirea acurata a obligatiuniloru din partea poporulu romanu, in era puterea eventuelu unde si unde se ada barbati devotati, activi, in care se aiba incedere, ca le voiescu bino fara a trage dicei poi de densii pentru voiescu ostendia; apoi 50 fr., cari s'au aprumisi si datu la facere voluntariu, au strati éri, si midiolocirea de felulu acesta e laudabila. — Rod.

a sustatu pana acuma; cu atata mai virtosu, ca a dispusu providentiá in frunte unu barbatu cu totulu devotatu beserice si natiunii, care in viitoru va lucrá, lucra si pana acuma din tóte poterile, cá aceata scóla se se provéda cu celea de lipse din orice fundu, precum sunt prevedute scólele altoru natiuni si confesii. Totulu ce nu dóre e, ca n'amu devenitu inea la atata cultura, incatu se scim preferi rivalitati confesionalé binele publicu alu natiunii, si a succese prin sinceritatea colegiala a tuturoru celoru de unu sange spre o inaintare mai repede cu puteri unii si mai cu zela si ingrigire de aprópe, cu tragere de inima, dar' nu cu fórtia de si face renegati, mane poimane si tagadosi.

Acestea ordni sunt rogati si celelalte diurnale rom. a le primi in multu pretiolele sale colóne. — D. V.

Partea cea mai interesanta a aceesti corespondente este aceea, intru carea se spune, ca in Lapusulu tinerimegr. romanésca de legea gr. resar. invétia catechismulu calvinescu intocma cá si in dilele lui Rákóczy si Apaty; éra de vaietaria ce se repetése si astadáta, pentruca clerulu gr. res. nu suferé nicidómu cá se e facia scóle amestecate pentru ambele confesii, spunemu dreptu, ca nu ne potemu mira din destulu. Sunt 14 asi, de candu o mie de gr. resariceni luminati au spus'o si o spunu carutu si in tóta sinceritatea, cumca ei se temu de proselitismulu apóstinu mai tare cá de orice reu in lume. Carutu si respicatu i s'a spusu fratiloru Bolhietulu in Iuliu 1862 de catra ordinariu gr. res. aici la Brasiovu, ca scóle amestecate nu se vor suleri sub nici unu felu de conditiune. Carutu si lamuritu vorbesu mai ales cerculusulu de atunci episcopescu tiparitu si publicatu in tíera intréga in c. on. tra scóleloru amestecate. Solutu este érasu, ca incederile de felulu acesta facute intru ordinariate din Blasiu si Sibiuu au eadutu on totalu. Greo-resariceni nu dau greco-catoliciloru in cele relogiesce nici unu felu de credemiento, si ceea se sinescu dá cestia intocma precum se feceru rom. catolici de protestanti, séu inea si mai multu. Au nu cercara si r. catolicii sub Haynald a opri pe parinti cá se nu mai entese até da pe copii la scóle protestante? Si cati tulerani vei gasi pe la scólele r. catolice? Nici cá de zariate. Toama si aici in Brasiovu s'au intemplantu scene fórtu interesante in felulu acesta. In casuri de acestea cu totulu indiesertu se provóca cineva la comuniunea intereseloru natiunale, ca nu prinde locu. Se'i ia sam'a ordine, ca de aici incoace este unu felu de omilire asi totu imbié cineva servitiele sale cu scóle amestecate. S'a spusu de atateori, ca nu u trebescu. Va teneu inese timpu fórtu multu, in care locnitorii transilvani voru fi si remanea mai anteu ómeni de curesc confesii, apoi natiionalisti si numai dupa aceea patrioti. Pana la reformatiunea sasii si ungaro-seceii érá toti r. catolici, romani pana la 1700 toti gr. resariceni. De atunci incoace mai tóte confesiuile ardliene se priveacu pe sinesi de confesiuile totu data natiunale. Neunité se tieniu de romani mai buni decatu unii, éra acesti din contra se tieniu pe sinesi de sentulu natiionalitati romane. Sasii in protestantismu si vedu mantoiru natiunii loro. Ungorii nomescu confesiuia calviniana „orthodoxa n agyast vallás“ etc. Din toti locnitorii gr. resariceni sunt mai de escusatu, pentruca ei au fostu cei mai apasati si mai asupriti, prin armare fírese si cei mai prepuzitori, carii in tóte umbrele vedu ceta cursu. O asemenea dispuetione sulfétesca nu se poté vindeca in o generatiune si nici in dona.

Intr'acesta din norocire mare unu dreptu prea frumusu remane la facere compatriotiu, a dica dreptulu de a provoca pe oricare contineu, cá se 'si faca scóle bune, éra deca nu voiescu toama si candu are midiolóe, a da pe des nepasatori si lenesi in judecatá publicu intrégu. Nu se canta unde invétia cineva, ci se canta de óra invétia si e? Incederica desiré de atati éni de a face scóle comune, avú mai cu sama acura umare, ca pe la respectivele comune nu se fecura mai nici de unele.

Faca facere confesiuie numai atatea scóle cate comune are séu curate de cate o confesiuie, séu incoaci atate de numeroése, in catu respéctivii poporeni se le póta sustieni, apoi se fédea generatiónele vióttoru, cum o multime din tóte ócele trecari de astadi voru inoeta de ainesu. B.

UNGARIA. Pest, 7 Aug. Eri năptea se arestara aici vreo 16 compromisi politici, între cari e și aia si cunoscutul avocat Vigilo Szilágyi, cum si colaboratorul dela Hon' (Patria), Iosia radicala) anume Arpád Hindy. Arestatii fusera aruncati in casarmă. Acestea arestarii stau in legătura strinsă cu invasiunea lui Kossuth et Klappa.

— (Un dialog între principele de cordă și între directorul muzeului din Pest.)

Scitau este, cumea Mai S'a imperat' să venindă mai pe urmă la Bud'a, lăuă cu sine și prencipi imperat'eci. In timpul petreceri familiei imperat'eci in capitala Ungariei intru' a din dilete tronele principe de cordă arhiducele Radolfu, carele in 21 Aug. implosece optu ani, petrecutu de curtea s'a cercat si muzeulu. Cu aceta ocaziune intru' filitorulu imperat' și între directorul muzeului se incinse oratoriolu dialogu:

Principele de cordă. — Ce înscăuna acoles acele dona capete betrane? — Directorulu. In scéma cumea aceta este despartimentulu anticitatorulu. Pr. de c. Se aia sici monete vechi unguresci? Dir. Se aia Inaltime, aceta sici este dela regle Si. Stefanu. Pr. de c. Aceta a fostu cel dinteiu rege al Ungariei, asié este? Dir. Asié este Inaltime. Pr. de c. Si aceta a fostu omu prea de tréba, asié este? Dir. Unulu dintre cei mai mari regi ai Ungariei. Pr. de c. Se aia dela elu monete de suru? Dir. Nu se aia Inaltime. La noi s'au bututu moneti din suru numai cu vreo doua véceri mai tardu, estale: dela Roberto etc. Pr. de c. Si aceta suru dela Mateiu; asié este, ce acela inea a fostu omu de tréba? Dir. Asié Inaltime, aceta a fostu Mateiu cel dreptu! Pr. de c. Si aceta bani asié sici tu totu inopitii unguresci? Dir. Asié este Inaltime, aceta sunt din 1848. Pr. de c. Dara tatulu meu are monete unguresci? Dir. Cu inscriptiuni maghiare... Sunt numai medaliu, — estale Inaltime.

Pr. de c. In seale aceta suru totu s'ime unguresci? Dir. Se aia între ele si altele, dela Husiti, Cruciatu, ale lui Godfried Bonillon, etc. Aceta sici sunt armatori unguresci. Aceta dincoace este armatur a lui Ioane Uniades. Pr. de c. Si aceta sici beliduce mare? Asié este ca Uniades au fostu omu gloriosu (arataudu pe a staturu). Asié a fostu elu? Dir. Nu a fostu asié Inaltime: pe aceta l'au cloptu numai si sece mestri-estricu, pentrucă armatur'ă nu se póta aserbi mai la vedere. Aceta sici este omiasă din sirma de argintu a lui Mateiu Uniades. Pr. de c. Atui Mateiu celui dreptu, fostu elu frate cu Ioane? Dir. Nu, Inaltime! fratele lui Mateiu a fostu Ladislau, caruiu t' s'a taistu capulu. Pr. de c. Ce i s'a taistu capulu? ... Dir. (In galeria de portrete). Aceta sici sunt dela artistii nostri patrioti; aceta sici... Pr. de c. Ah! aceta este tatulu meu? Dir. Asié este Inaltime! éra aceta spatiu golu este pasatru pentru Mai S'a imperat'ă; portretulu se si aia in locuru la unu artistu de ai nostriu renumitu, la Wagner. Pr. de c. Asié mamă inea v si fici. Dir. Fara indoiéla. Aceta sici sunt cei mai renumiitii artocii ai nostri de arta — etc. etc. Aceta sici este portretulu lui Ladislau Uniades facutu de Madarász, a fostu distinsu si la espesetionu din Paris. Pr. de c. Este portretulu aceta caruia t' s'a taistu capulu. Dir. Asié este. Pr. de c. Ce pecatu pentru elu s'armatulu!

Deici inoalu cu trecutu in despartimentulu scintiloru naturale, unde Pr. de c. s'a interesatu fórtu a întreba despre amiesale a nediviluane. (Dupa „Magyar Világ" et „Kol. Kéz.")

— Inscămatăse luocerării revoluționarie este acum cunoscuta de catru totu publiculu. Kossuth, Klappa et consortii loru au intarziatu, ei au fostu inselatu de catra aliatii loru, denii n'au pututu reesi că se scaldé fieră éra in sange; cu tóte aceta a-aliat'ă regiloru cu revoluționarii si strabateru acestoru cu mana armata pe pamentulu Ungariei in véra apului 1866 voru remanea fapte istorice si — pre cata credemu noi, ele voru fi de invetiatiura si pentru regimu si pentru popóale concóndit'ă, éra mai anumita pentru romani. Inse care a fostu celu mai desăpree scopu ala revoluționariloru? Acelasu se cudește mai respicatu din fimos'ă evenerare infocata tenuta de Szabó adimantulu lui Klappa in 27 Iuliu la orasiulu Neisse in faci'ă legi-

oniu maghiere, in present'ă generaliloru maghiari si a poporulu nemtescu adonatu. Dupace a venit si batranulu generalu Vetter (cunoscutu din 1849), intrandu in patratu între Eljen întreite si vedendu pe unu oficiu maghiaru decoratu de regle Italie stădu afara din linia, si arată loculu in linia, după aceta Szabó desfavorandu stégulu tricoloru ungurescu între Eljen entusiasice, începú asié:

„Cunosceți voi colorile aceta? — „Le cónoscemu.” „Bine! Aceta este acoles stégulu, pe carele voi maghiari viteji l'oti aparatu atatu de eroiescu in anii 1848 si 1849 si l'ati portatu din birintiu in birintiu. A sositu érași acelu momentu, candu stégulu maghiaru intru apropierea potintelu rege alu Prusiei pe langa concurgerea totoruru patrioloru se va rearsa in Ungari'a, după care apoi va urma eliberarea patriei.” La privrea aceta stégulu negru-galbinu ala camaradilor vostri de arme, carii nu' si au vint'ă loru in arma'ă contrariu va cades in pulbere s. c. l. Deel vóttu voi aparare aceta stégu cu sangele si cu via'ă?”

„Cu sangele si cu via'ă!” — fi respunsulu.

Dupa aceta se citira mai multe întrebări, la care legiunea răspunde cu: „Juramtu!” Dupa aceta armă juramentulu serbatorecu pe stégulu. Acum esindu comandantulu nostru batonionu dise cam aceta: „Bine, eata ve dau vótu aceta stégulu in modu oficialu cu aceta convintiune, ca acelasu aparatori mai buni decatu sunteți voi, nu va avea. Eu voi merge asinea stégulu, voi imi veti urma, si nu vomu repausa pana candu nu vomu arunca pe a strai'ă din Ungari'a aia!”

Acetele cuvante se primira cu éljen întreite si legiunea present'ă ostasiescu. După aceta se audi din legiune o voce: „Éljen Klappa tábornok!” Aceta strigatu se primi între sunetu de tobe cu ondiu ostasiescu. Totu aca ondiu i se facu si generalulu comite Csáky. — Se citira apoi articiulu ostasiescu onlu este onulu, la cari érași se respunde cu „Juramtu”, cu éljen si cu onori ostasiescu pentru regele Prusiei. Klappa inea cuvântu ceva, inse ascutu si inoetu. Lui Kossuth inea' strigaru éljen, inso inoetu, éra ondiu ostasiescu noi detera.

Acetale tóte le avemu după „Augs. Allg. Ztg.” după „Pesti Hírnök”, „Kol. Kéz.” s. a. a. Acum dupace scimó tóte aceta, cum si celea publicate in Nrii trecut'ă, se ne punemu si noi romanii întrebarea fórtu serioasă ca: decu cumu revoluționarii nu intarzié, ci reesia si strabatea pana la Transilvania, in seculu casu romanii érași nepregatitiu a asemenea catastrofa de ce éra se se apuce, in catrau éra se dea? Esta pentrece amu diu noi demadé in Nr. 57, ca decu romanii nu voru da recrutu imperat'ulu, voru fi siliti a' da lui Kossuth. Esta pentrece amu adausu in Nr. tr. priveglieti, ca nu scil'ă b'a. Emigrantii maghiari pre catu voru fi in viciu n'u se voru odihni, si ceese ce nu s'a intemplatu éri, se póte intempla in victoriu. Esta pentrece ce trebase se citimú si se ne informamó.

— (Trebile in dieces'ă Caransebes.) „Albin'a" publică nisece articiulu scrisu cu multa amaritudine rufletesca despre mersulu trebloruru besericescu si scolastice in nou'ă dieces'ă Caransebes. „Albin'a" inse mai anume in un'ă din notele redactiunii astéptu lucruri fórtu mari dela siudde, scéla vindecare reletoru si mai anume infiridre scóloru. Noi din parte-ne inea amu fostu unu siru lungu de ani de acceși parere si amu lucratu intansu in acceși direptiune, pana ce mai pre urma amu imbatranitu si obositu sperandú Dorimu din tótu sfetialu, că inoai „Albin'a" tinera si muncitóre precum este, se nu ingenuocose persecutata, infrenca si amaru desamagita, precum amu patit'ó noi pe acelu campu mai spinosu decatu tóte. „Albin'a" cónoce prea bine ce înscăma ultramontanismulu apóndu; Se inse cónocose ési pe si celu resarctiune? Ére n'ă imagine pe aceta aliata strinsu, senu déca mai vrea identice, apoi ési se refranga mania si se pornéscu lup'ă de cóndeieru peptu la peptu, umeru la umeru, decu se simte in vigórea poteriloru sale.

De n n m i r i In regimentulu de granitia romano-banaticu, capitanu de el. II Paul Rotariu și Georgiu Brandt sunt denumiti capitanu de el. II. — Locut. super. Elia Pops numit capitan de el. II. — Sublocut. Ion Badescu, Elias Flóca, Ion Baciu sunt numiti locutenții

super. — Subloc. el. II. Georgiu Vadraru e numit subl. el. I. — De subloc. el. II, sunt numiti: Vasile Bihoi, Eustac Sabala, Radu Lalescu. — Locut. super. Petru Sabala e numit de capitan el. II. — Elia Anculin e numit de subloc. el. I. — Locut. super. Andrea Cojocariu e pensinat. (Alb.)

Consensuarea aceloră soldat'ă romani decorati si landati pentru brav'ă purtare in batalia dela Costoza, precum si la luptele ce su primere si urmato acetai batalii.

Dela regimentulu de infant. Mecklenburg-Strelitz Nr. 31.

Cu medalia de argintu pentru bravura (virtute) el. I fusera decorati:

Gregariu (Gemeiner) Aleziu Bambu, conductorulu (Führer) Georgiu Masniagu.

Cu med. de arg. pentru bravura el. II fusera decorati: Conduc. Vasiliu Ionutiu, corp. Alexandru Petrutu, gregariu Vasiliu Puscasin, Georgiu Panitu, Vasiliu Borcia, Jure (?) Sacatu, Mihailu Otieto, cornistulu Georgiu Barlianu, greg. Jure Dobra, I. Ganea, I. Ghidaru, Petru Georgiu, Teodoru Georgiuti'ă, I. Bogdanu, serg. Georgiu Moldovanu, cond. Vasiliu Luca, serg. Ioane Rusu, vice corp. (Gefreiter) Stefanu Gavrilu, v. c. Iliu Voia'ă, v. c. Iliu Sasu, gr. Jure Surdu, Jure Tolano, v. c. Sim. Micu, gr. Georg. Cojocariu, Jure Jurgiu, Nicolae Popescu, v. c. Vasiliu Vladu, cond. Stefanu Barliagu, cond. Bucuru Cruceanu, v. c. Vasiliu Comaniciu, lemnariu Jure Sabu, Paulu Ilesiu, v. c. Nicolau Stanciu, v. c. Jure Munteanu, gr. I. Fratila, Dumitru Iliu, I. Munteanu, cond. Nicolae Barisanu, gr. Petru Avramu, Onesa Munteanu, I. Macariniu, corp. Nicolae Pasteru, v. c. Georgiu Vintianu, v. c. Lazaru Goga, gr. I. Palatiu, G. Fagarasiu, I. Henegu, Teodoru Moldovanu, Samfiru Ciopoa, Teodoru Istrate, I. Dragomiru, Samoilu Vintila, I. Borza, Chirilă Sarbu, Arone Angela, Vasiliu Avramu, Georg. Carciu, Chirilă Negru, Bucuru Balosiianu, Mateiu Borcia, v. c. I. Brezoiu, gr. I. Hili'ă.

Dela reg. de inf. M.Duce de Baden Nr. 50.

Cu medalia de auru pentru virtute fusera decorati sergiarulu Mihailu Balotiu.

Cu cea de argintu el. I: gr. Anca Mitiu, Ioane Chitiu'ă Georgiu Vintiu, Teodoru Poppu, corp. Samuilu Chevestari'ă, v. c. Vasiliu Gu'ă, gr. Iosifu Darbeiu, Filipu Onitru, v. c. Georgiu Craciunu, gr. Iosifu Cristes, corp. Petru Sbotes, cond. Dionisiu Ilesiu, corp. Ionasiu Sid'ă.

Cu cea de argintu el. II: greg. Ioane Rus'ă, serg. Ioane Stanciu, cond. Teodoru Vintila, gr. Vasiliu Popu, lemn. Ioane Haidocu, gr. Simeonu Pragiu, cond. Vasile Voda, gr. Busianu Hendi'ă, Mironu Coco, cond. Mihailu Bozoiu si Constantiu Oprisiu.

Landati fusera pentru bravura:

V. c. Bojica (?), gr. Pavelu Udrea, Alecu, Ceid'ă (?), cond. Teodoru Stoi'ă, cond. Nicol. Cosm'ă, corp. Simeonu Placintariu, cond. Teodoru Costiunu, corp. Nicolae Romosanu, sergeantu Ioane Vlasa, gr. Pavelu Van'ă si corp. Teodoru Chioreanu.

Dela reg. de inf. regele de Niederlandu nr. 63 fusera decorati cu medalia de argintu el. I.

Serg. Pahomie Ilesiu, serg. Nicolau Mosor'ă, serg. Paulu Poppu, cond. Iliu Colea, Procopiu Roicinu;

Cu medalia de argintu el. II. Serg. Ioanu Hodoru, Sotrociu Micu, con. Iurinu Peonariu, Bodare, corp. Basiliu Olariu, cornist. L. Lingariu, lemn. Georgiu Sónca; la u d a t'ă fusera v. cor. Ch. Floreanu, gr. Ioanu Pupsanu, Iacobu Barbuliu, G. Sugaru si Teod. Baciu.

Dels regim. de inf. Ludovicu II. regele Bavariei nr. 5 fusera decorati cu medalia de arg. el. I. Gr. Mich. Hodanu, cond. Ioanu Rola, Alecsandru Popu, gr. N. Beresiu; cu medalia de arg. el. II: cond. Ios. Danu, Ios. Ioanovicu, corp. Al. Varg'ă, v. c. Dem. Clóra, gr. Alecsiu Opiancu, cond. Marcousiu, Fr. Achimu, Mihailu Aderianu, v. c. Andreu Papsiu, Lad. Van'ă, gr. Georgiu Patiancu, Alecsandru Popu, Stefanu Popovicu, serg. Lad. Stocarin, cadetu Constantin Cosioba, v. c. Vient. Stoiovicu, cond. Iosifu Rodu, v. c. Georgiu Tulbu'ă. Landati fusera: gr. Ioane Cismastu, Georgiu Tóderu, Paulu Baresia, v. c. Georgiu Crainicu, Andreu Varg'ă, Lad. Papp, cond. Ioane Darabantu, corp. Ioane Babuciu, gr. Lad. Stanu, v. c. Ios. Crainicu, gr. Andru. Murgiu, Ioane Hur'ă, Mih. Patiancu, Ios. Milacu, Stef. Arcosi. —

Cronica externă.

ITALIA 11 Aug. Monitorul oficial din Paris aduce scirea importantă, cumca supracomandantul italianu generalu Lamarmora a primit armistițiul de patru săptămâni asié precum a voita Austria, adica cu condiție că armata italiana se se retraga între marginiile regalului lombardo-venetianu, asié precum a fostu acelea, nu atatu pe tempulu paci dela Campo-Formio (1797), pe candu adica Napoleon I. sparase republică a Venetiei și o lasase Austriei, catu mai virtuosu precum se află la an. 1815, candu Austria o luă a doua ôra, adica Iara Istria, Görz, Gradisca și Iara Dalmatiei, apoi cu atatu mai virtuosu Iara Tirolu. Armistițiulu cu această condiție este și subscrie. Impregiurulu Venetiei remane un milu de locu liberu pentru comunicație, pe catu tinea armistițiulu. Austria și Italia negociază de a dreptulu, era nu prin Franța. Foile publice italiene êrasi voru alarma pe națiune în contra regimului și a armatei, pentruca nu se tinea strinsu de principiulu naționalității și nu pretindu a loa dela Austria totu ce este italianescu. Lesamun inase, ca si dela Austria se iau tieri numai cu armele, era apoi italianii fusera batuti si astadata de catra austriei pe mare si pe uscatu; lesamun de Görz și Gradisca sunt multu mai pucino italiene decatn nemtesci si slovene, era Dalmatia în maioritatea sa precum-pantore este slavonă, si pana la ocuparea Venetiei s'au tientiun multe veceri de Croatia, respective de Ungaria, — dar' apoi deca italienu vrocu se se tinea de principiulu naționalității, atunci se la neaparatu si cantonele curtu italiene dela Elveția, insel' Malta dela englesi si se reia Savoia (Sabaudia), pe care totu ei o deteâră lui Napoleonu III. după rezoluțiu dela 1859 cu o nespusa usoratare de minte, din cauza ca Savoia (cu Nizza) este l'ôra Franței catra Italia, preste acêsta ea era l'eganuțiu casei domnitoare a regelui Victoru Emanuelu.

PRUSIA. Berolinu. Ceea ce regele Prusiei a datu lumii se picipă din cuvântulu seu de tron, incepe a se da pe Iacia. Familia domnitoare din Hanover' a cadișue la grația prusianului, pentru că se lase tronulu si domnia. Ci după unu telegramu oficialu sositu dela 12 Aug. regele trimite pe principele Ysenburg la regină Hanoveric, pentruca se spuna curtu, cumca de independenții acelei țeri numai, pôte fi vorba.

Se cuvinte a sei și a ne insemna forte bine, ca partiă Prusiei, eșu deca mai voitu, partiă uniunii germane în Germania propria e mare. Numai asié se si pota explica numerele victoriei ale Prusiei. Necum poporul, dara nici armatele multoru statore germane n'au tientiun cu domnitoru lor, era unii din aceștia inca s'au portatu că nisece poltroni. Astadi cum stau locuiri tote speranții catorva domnitorii din Germania este pusă în Franța și Rusia, din cauza ca ambele aceștia ataturu nu potu suleri o Germania de 40 milioane în vecinatatea lor; preste acêsta mai multe case domnitoare din Germania sunt ruditte de aproape cu casa domnitoare a Rusiei. —

Romania.

Primulu dela Vien' urmatore scire de mörte: B. G. Popoviciu comersant romanu de aici înstiatușiu, cumca marele barbatu al Romaniei

Anastasiu Panu

fostu ministru mai de multeori, Locoteninte domnescu în Moldova, și Auctoral Uniunii Principetelor romanu, astadi la 2 ôre după ameză în etate de 48 ani a încetatu din viață.

Sunt invitate toti romanii si filo-romanii la 9 Aug. a asista la serviciulu funebru în capela greco-orientale (Stadt Hallnerstr.) la 11 ôre dimineața, de unde apoi cortegiulu cu remasitele s'ile se va espeda după ordinulu guvernului romanu prin vaporu la Giurgiu.

Vien' 26 Iulie 7 Augustu 1866.

Bucuresci, 10 Aug. Citimă în foile publice din capitala.

Consiliulu Ministriloru, 26 Iuliu 1866.

Avemu dorecea de a înscintia încetarea din

viata a înaltimii s'ale regale Antonie Egor Carolu Fredericu principe de Hohenzollern, fratele Mariei S'ale Domnitorului.

Loarea dolului, care va incepe de poimane Joi 28 Iulie, s'a hotaritu în modulu urmatore:

Cas' a domnescă, pentru două luni, simat' a pentru optu zile, muzicele regementelor nu canta optu zile, ministrii voru purta trei săptămâni dolulu dela bratulu stingu, tote persoanele care se voru presentă la Maria S'a, pentru vizite, în timpu de două luni, vor veni în haine negre.

Acetăi sciri, cumsi celelalte despre mörtea renuntatulu, inasa multu nerelicatulu barbatu Anastasiu Panu, mare romanu si mare patriotu, diaciulu „Romanu” dedica unu articulu de fondu, dintru este noi pentru angustimea spăritulu scötenu numai urmatorele pasage.

„Dona sciri doreșoe, doua doluri nationale, putemu dice, avemu a deplange astadi. Un' a mörtea fratelui Domnitorului nostru, principele regale Antonie, cealalta mörtea lui Anastasiu Panu.

Dolulu este nationale, ca-ci din diu' în care camera a acordatu naționalitatei principelui regale, Carolu Principe de Hohenzollern, si fi se'i sunt Romanii.

Este nationale, ca-ci prin sunece pe tronulu Romaniei a principelui regale Carolu de Hohenzollern, precum elu s'a legatu cu Romania, s'a încarnatu, ca se dicemu asiă, cu densa în ferice si în durere, totu astulelu si Romanii s'a iatrunitu cu anima, cu familia Domnitorului și fericea și gloria precum si durerele tei sunt si ale nôstre propre.

Este nationale, ca-ci principele Antonie a combatutu cu eroismu, si în primăviera vietii, si a datu viața, pentru unire, precum iluștrulu seu parinte s'a totu datu unu tronu pentru acestu mare principiu.

Aflam, ca națiunea a inceputu indat' a da semne ca simte c'acestu dolu este nationale. Intreprinditorii de gradini publice au facutu cunoștutu, ca pentru trei zile nu voru avé muzice în stabilimentele lor. Municipalitatea Bucuresciului a manifestatu domnitorulu simțimintele de durere ala cetățianilor, si l'a asicurat ca în patria șue cea nouă, va gasi tote consolarie ce pôte gasi una anima simțitoare în asemenea durereșoe și ireparabile pierderi.

Si n'a dice cineva ce Providenția, ce totu deșu a veghiatu suprane și nea condusu, pe tote rătăcirile, cerbeciile și nescintia nôstra, pe calea mantării, a voita s'acumu, prin una durerșoa letușue se ne arate catu trebuie se ne intrunim cu durerele capului statulu? Pe candu principele Antonie isi da s'irșitul, plătindu cu sangelu seu, cu vietă sa unitatei Germaniei, simbolulu celu mai mare ala unirii acestoru dore principate, Anastasiu Panu, isi da si elu s'irșitul în Vien' a totu fiindu că luptatu cu atata amóre pentru unire și consolidarea naționalității șue.

Nu este nici unu romanu care se nu cunoșca patriotismulu, inteligentiă, virtutea și țara romanăscă cu care a luptatu Anastasiu Panu că membru ala locoteninției domnesce, astulelu încatu totu cu recunoștutu cu n' mare parte la ditorimul izbândă, elu a devenitu personificarea unirii, și Iara ca cu acêsta se se radice în inimicu, meritulu celoru lalti. Nu este nimina care se nu șue cu catu devotamentu, cu catu talentu si cu ce țara a luptatu necontenitu pentru consolidarea unirii s'ale libertatii și cum, indat' ce libertatea fu ucisă, și unirea, esistența națiunii compromise prin actulu de la 2 Mai 1864, acea lovire tu atatu de simțiu de dinselu, în catu cu perderea loru elu isi perdú si mintile. Cei vechi diceau, candu una națiune cedeă în slavica, ca Damnedien i-a luat' sufletulu. N'amu putea ôre dice si noi ca Damnedien, în diuă candu vedú ce romanii s'au perdutu sufletulu, a luat' mintile celoru mai demnu dintre noi, că se ne arete catu amu perdutu si se ne deștepte prin acea lovire! Romanii în sfârșit s'au deșteptatu, si astulelu Panu, avendu acumu implinita misiunea șue, au trecut în cealalta vietă.

Se purtam înse trei zile dolulu nationale, ca astulelu onorandu memoriă acestui mare și virtuosu barbatu, se ne onoram pe noi inșine, si se ne intrunim, ca se dicemu asiă cu sulle-

tu lu seu, spre a putea în vițtoriu se șeimu se mergem cu nisece adevertari romanii pe calea cea frumoșă a virtutiții și unitatii nationale statu de potericu inasamatu de densulu.

Aflam ca guvernulu indat' ce a aflatu ca Panu este în agonia, a telegratu la Vienă a i se balsami trupulu s'alo poru în țidra. Multimianu guvernulu pentru acestu setu de religioșitate nationale, și supunemu cu respectu și opinione nôstra.

Credeam ôaru trebi avușu în Bucuresci si imormntatu cu pompa nationale, pe delu mitropoliei în țaci' palatulu nationale. Credeam si s'antemu șeiri, cu națiunea va voi si aduna-lu voru vota, a i se radice aici unu monumentu; a se plati de catre națiune detoriele șale, a se face una pensione viagiera mamei și sororilor nemaritate ale iluștrulu, elocintului, virtuosulu și nenorocitulu nostru compatriotu, Anastasiu Panu.

Catu dapsre noi, ne inclinam cu amóre si cu respectu, nainte' te, Anastasiu Panu, și ceremu cu ardóre bine cuceretă f'ă asupra acestei națiune, ce atatu si iubitu-o, pentru că noi șeim șe nu a pututu pana acumu se fi deca cea ce te si te covenemu.

Pana aici „Romanulu.”

Anast Panu nascutu din o familia frontatila moldovêna fusese cunoscutu în persoăna la multu dintre compatriotii nostri. Panu în juneția sa persecutatu cu mai multu alții de fostulu Domnu Mihl. Strădu în Martiu 1848 șoapă aici la noi, cara în Maiu se află și densulu că victoriu la adunarea natională din Blășiu impreună cu repatu. Petru Casimiru, cu Const. Negri, unu Cantacuzinu, unu Balsiu, George Șionu, Reau, Alecs, Cusa (fostulu Domnu) și alții, șe caroru nume nu ne obvinu cu grabă. În v'iaș anulu 1849 pe candu rusii implusera pinșorele lor cu romanii transilvani, Anast. Panu și frati Horuzache avura coragiulu a cercepa pe G. Baritu în pinșorea ostășieșe dela Cernăuți, unde'l adusesera cosacii din Stockhaus dela Ploiești, în care'l aruncasura dapsace mai inteu fusese depredatu cu totul prin insurgentu. An. Panu a fost și după aceea unulu dintre cei mai sinceri apărători si amici ai romanilor transilvani persecutati cu romanii. În Ian. 1859 Panu era dintre cei dintei candidati la domnia si totu dreptulu, ca luptele lui pentru patria au fostu din cele mai extraordinarie, inasa abnegașia lui de sine a fostu totu asiă mare și — șume în Principate — forte rara, ceea ce elu a demonstratu lumii că locuitorulu, că ministru, că deputatu, cum si că unu privatu. Panu că oratoru avese unu fermecu, caru nici o minte si inima nestricta nu pota se resiste; inasa vai, egotismulu încetatu fu totosi mai tare decatn potera cuceretulu! Atanci Panu desamagitu amaru si deperatu cumca națiunea sa niciodatu nu va mai fi în stare de a esi la unu limanu șiguru, isi perdú, precum ne șpune și „Romanulu”, mintile si asié în acea stare tu condusu la Vienă spre unu felu de cura, unde inasa i se oiață si firolu vietii.

Atatu din partea nôstra în memoriă acelu mare patriotu; mai departe amicii sei ce caru Panu a petrecutu mai tote vietă, voru ingripi pentru o biografă bine scrisă.

De catra înaltele Loouri sunt oprite mai de curendu urmatore carti:

1. „Die Einziehung der Kirchen-, Stifts- und Klostergüter.“ Historische Skizze mit einem Anhange: „Geld für Oesterreich.“ Von Dr. J. Pfeiffer. Leipzig. Verlag von Kollmann 1866.
2. „Die constitutionnelle Unabhängigkeit Siebenbürgens.“ Von J. F. Neugebauer. Breslau. Verlag von Joh. Urban Kern. 1862.

Curșurile la bursa în 14. Aug. 1866 eta asiă:

Galbini imperatoșei	—	—	6 fl. 10 cr. v.
Angerburg	—	—	126 „ 30 „
London	—	—	127 „
Imprumutulu nationalu	—	—	61 „ 85 „
Obligatiile metalice vechi de 5 fl.	60	25	„
Actiile bancului	—	—	725 „
„ creditului	—	—	143 „ 10 „

Obligatiile desareoinarii parentului în 9. Aug. 1866:

Bani 60 50 — Maria 61 75